

Cuntas Leithreasa 2012

Vóta 12

Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 12, tá sé de dhualgas orm an Cuntas Leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an Cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste le hiniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tugaim tuairisc sa Chuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2012 do phinsin, aoisliúntas, gortuithe ceirde, agus aiscí agus liúntais bhreise agus eile faoi na hAchtanna Aoisliúntais 1834 go 2004 agus reachtanna ilghnéitheacha eile; pinsin eisreachtúla, liúntais agus aiscí arna ndámhadh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, táillí do mholtóirí liachta agus táillí ócáideacha do dhochtúirí; cúiteamh agus íocaíochtaí eile i ndáil le gortuithe pearsanta; táillí don Bhord Pinsean; íocaíochtaí i ndáil le Córas Sochair Pinsean, íocaíochtaí ilghnéitheacha, s.rl.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2012, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasáil-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Is cuid den Chuntas é an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta chomh maith le nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chuntasaíochta chaighdeánacha, maidir le Cuntais Leithreasa a tháirgeadh, chun feidhme agus an Cuntas á ullmhú.

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don Chóras Rialaithe Airgeadais Inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Tá an ráiteas rialaithe airgeadais inmheánaigh don Roinn Airgeadais ábhartha freisin ós rud é go ndéanann sí íocaíochtaí aoisliúntais ar bhonn gníomhaireachta do Vóta 12.

Timpeallacht Rialaithe Airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas:

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialuithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmiligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag lucht bainistithe sinsearach
- athbhreithnithe rialta ag lucht bainistithe sinsearach a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha
- córas bainistithe riosca ag feidhmiú laistigh den Roinn
- córais atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TEC
- treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní bainistithe tionscadail fhoirmeálta
- comhlíonann an Roinn gach treoirlíne ábhartha a bhaineann le soláthar agus í ag cloí le gach ciorclán a bhaineann le húsáid éigeantach na gcreatchomhaontuithe agus na gcreatchonarthaí.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oile go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Robert Watt

Oifigeach Cuntasaíochta
Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

1 Márta 2013

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2012 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasáiochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar:

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Cuimsíonn iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus rialtacht na n-idirbheart airgeadais sin atá san áireamh sa chuntas agus measúnú maidir le ar comhlíonadh forálacha cuntasáiochta na *nGnáthamh Airgeadais Phoiblí*.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2012.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh leabhair chuí chuntais ag an Oifig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na leabhair chuntais.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

18 Meán Fómhair 2013

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir Cuntas Leithreasa 2012

	2012		2011
	Soláthar measta	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
Caiteachas Cláir			
A Aoisliúntas agus liúntais scoir			
<i>Meastachán Bunaidh</i>	500,375		
<i>Meastachán Forlíontach</i>	25,000	525,375	520,454
			432,560
Ollchaiteachas		525,375	520,454
<i>Asbhain:</i>			
B Leithreasaí-i-gcabhair		82,100	87,944
			87,315
Glanchaiteachas		443,275	432,510
			345,245

Farasbarr don ghéilliúint

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas don ghéilliúint don Státchiste.

	2012	2011
	€	€
Farasbarr le tabhairt suas	10,765,301	22,530,394

Nótaí a ghabhann leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoi Chostas Oibriúcháin 2012

Níl an nóta seo infheidhmithe toisc go bhfuil na costais riarachán de chuid an Vóta seo tabhaithe ar Vóta 7 - Oifig an Aire Airgeadais agus déantar na costais a bhaineann le ceapadh anbheartais aoisliúntais a iompar go Vóta 11 – Oifig an Aire do Chaiteachas Poiblí agus d’Athchóiriú.

2 Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2012

	Nóta	2012 €000	2011 €000
Sócmhainní Reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	17,302	8,559
larmhéideanna dochair eile	2.4	295	111
Iomlán na Sócmhainní Reatha		17,597	8,670
Lúide Dlíteanais Reatha			
larmhéideanna dochair eile	2.5	9,396	7,556
Glandlíteanas ón/(chuig) an Státhiste	2.6	8,201	1,114
Iomlán na nDlíteanas Reatha		17,597	8,670
Glansócmhainní Reatha		—	—
Glansócmhainní		—	—
Léirithe ag:			
Cuntas Maoiniú Stáit	2.1	—	—

2.1 Cuntas Maoiniú Stáit	Nóta	2012 €000	2011 €000
larmhéid ag 1 Eanáir		—	—
Maoiniú tarraingthe síos	2.2	432,510	345,245
Caiteachas neamh-airgid - measchíosanna		—	—
Costas glan clár		(432,510)	(345,245)
larmhéid ag 31 Nollaig		—	—

2.2 Maoiniú tarraingthe síos	Nóta	2012 €000	2011 €000
Eisíocaíochtaí as an vóta			
Suim soláthraithe sa mheastachán	Cuntas	443,275	367,775
Farasbarr le tabhairt suas	Cuntas	(10,765)	(22,530)
		432,510	345,245
Caiteachas (airgead tirim) tabhaíodh in áit eile	1	—	—
Maoiniú iomlán tarraingthe anuas		432,510	345,245

2.3 Banc agus Airgead Tirim	2012	2011
ag 31 Nollaig	€000	€000
larmhéid ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	18,636	10,238
Orduithe íocaíochta gan íoc	(1,334)	(1,679)
	<u>17,302</u>	<u>8,559</u>

2.4 larmhéideanna dochair eile	2012	2011
ag 31 Nollaig	€000	€000
Pinsin in-fhorchúitithe dlite ag ranna eile	294	111
Nithe Fionraí Fiachais Eile	1	—
	<u>295</u>	<u>111</u>

2.5 larmhéideanna creidmheasa	2012	2011
ag 31 Nollaig	€000	€000
Suim atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	4,620	3,875
Muirear Sóisialta Uilíoch	1,820	1,502
	<u>6,440</u>	<u>5,377</u>
Asbhaintí pinsin deonacha coinnithe ar fionraí	2,702	2,179
Nithe Fionraí Creidmheasa Eile	254	—
	<u>9,396</u>	<u>7,556</u>

2.6 Glandliteanas chuig an Státhchiste	2012	2011
ag 31 Nollaig	€000	€000
Farasbarr le tabhairt suas	10,765	22,530
Deontas ón Státhchiste nár tarraingíodh	(2,564)	(21,416)
Glandliteanas ón/(chuig) an Státhchiste	<u>8,201</u>	<u>1,114</u>

Arna léiriú ag:

Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	17,302	8,559
larmhéideanna dochair: ar fionraí	295	111
	<u>17,597</u>	<u>8,670</u>
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(6,440)	(5,377)
larmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(2,956)	(2,179)
	<u>(9,396)</u>	<u>(7,556)</u>
	<u>8,201</u>	<u>1,114</u>

3 Caiteachas Cláir réir fo-mhírcheann

	2012		2011
	Soláthar measta		Toradh
	€000	€000	€000
A Aoisliúntas agus Liúntais Scoir			
A.1 Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí	315,000	313,435	284,194
A.2 Íocaíochtaí faoi na scéimeanna pinsin ranníocacha do chéilí agus leanaí státseirbhíseach, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	42,800	41,570	41,670
A.3 Pinsin ex gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhíseach, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	1,000	967	1,092
A.4 Aiscí agus liúntais bhreise maidir le hoifigigh bhunaithe agus íocaíochtaí maidir le seirbhís aistrithe			
	<i>Meastachán Bunaidh</i> 116,000		
	<i>Meastachán Forlíontach</i> 25,000	141,000	140,624
A.5 Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	24,900	23,419	21,721
A.6 Deontas gortaithe agus táillí leighis	550	329	349
A.7 Táillí don Bhord Pinsean	60	58	58
A.8 Íocaíochtaí maidir le dlíteanas faoi Chaibidil 2C den Acht Comhdhlúthaithe Cánacha 1997	5	—	—
A.9 Dlíteanais phinsin iarchomhlachtaí seirbhíse poiblí atá iníoctha faoi reacht	60	52	53
		<u>525,375</u>	<u>520,454</u>
			<u>432,560</u>

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, an caiteachas i ndáil leis an gClár A €4,920,772 níos ísle ná mar a thóirítear. Bhí sé seo den chuid is mó mar gheall ar an méid seo a leanas:

Fo-theideal	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	1,481	Bhí líon na n-oifigeach neamhbhunaithe a cuireadh in íocaíocht in 2012, beagán níos ísle ná mar a measadh.
Deontas gortaithe agus táillí leighis	221	Bhí costas na ndéontas gortaithe níos níos ísle ná mar a measadh.

4 Fáltais

4.1 Leithreasáí-i-gcabhair

	2012		2011
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1. Fáltas faoi Acht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúite) 1993 (Uimh. 38 de 1993) maidir le dliteanas pinsin na foirne	28,000	28,000	30,000
2. Fáltais maidir le dliteanas pinsin na mball foirne ar iasacht, s.rl	2,400	1,826	2,443
3. Ranníocaíochtaí le scéim pinsin céilí agus leanaí le haghaidh státsheirbhíseach agus daoine eile	21,600	22,672	21,657
4. Fáltais maidir leis an scéim ranníocach a tionscnaíodh do státsheirbhísigh bunaithe a ceapadh ar, agus tar éis, 6 Aibreán 1995 (Ciorclán 6/95)	26,000	27,927	25,681
5. Aisiócaíocht aiscí, s.rl.	1,000	1,237	1,276
6. Ceannach meas-seirbhíse	3,000	5,688	5,964
7. Ilghnéitheach	100	594	294
Iomlán	82,100	87,944	87,315

Míniú ar éagsúlachtaí suntasacha

Tugtar míniú anseo thíos i gcás gach teideal ina raibh éagsúlacht idir an toradh agus an tsuim mheasta sa bhreis ar €100,000, agus sa bhreis ar 5%.

Teideal	Níos lú/(níos mó) ná an tsuim mheasta €000	Míniú
Fáltais maidir le dliteanas pinsin na mball foirne ar iasacht, s.rl	574	Is féidir leis an líon foirne ar iasacht éagsúlú ó bhliain go bliain – dá réir sin tá sé deacair a thuar
Ranníocaíochtaí le scéim pinsin céilí agus leanaí le haghaidh státsheirbhíseach agus daoine eile	(1,072)	Bhí ranníocaíochtaí do Scéim Pinsin Céilí agus Leanáí do Státsheirbhísigh agus daoine eile níos airde ná mar a measadh.
Fáltais maidir leis an scéim ranníocach a tionscnaíodh do státsheirbhísigh bunaithe a ceapadh ar, agus tar éis, 6 Aibreán 1995 (Ciorclán 6/95)	(1,927)	Sháraigh an lín daoine ag íoc ranníocaíochtaí pinsin iomlána an meastachán do Státsheirbhísigh bunaithe a ceapadh ar nó tar éis 6 Aibreán 1995.
Aisiócaíocht aiscí, s.rl.	(237)	Is deacair líon na n-aisc a n-aisíocfar a thuar.
Ceannach meas-seirbhíse	(2,688)	Sháraigh an líon daoine ag ceannach seirbhíse chun críocha pinsin an líon measta – tá sé deacair ceannacháin a thuar.
Ilghnéitheach	(494)	De réir a nádúir tá sé deacair fáltais ilghnéitheacha a thuar.

5 Líon na bhFostaithe agus na bPinsinéirí

5.1 Foireann

Íoctar gach ball foirne atá á fhostú do riar agus d'íocaíocht an aoisliúntais a dhéantar a mhuirearú chuig an Vóta seo ó Vóta 7 – déantar Oifig an Aire Airgeadais agus baill foirne a bhíonn ag gabháil do cheapadh beartais aoisliúntais a mhuirearú go Vóta 11 – Oifig an Aire Chaiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

5.2 Pinsinéirí

Leagtar amach thíos anailís den líon iomlán pinsinéirí in íocaíocht de réir ceannteideal ag deireadh na bliana.

		2012	2011
A.1	Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí	12,391	11,014
A.2	Íocaíochtaí faoi na scéimeanna pinsin ranníocacha do chéilí agus leanaí státseirbhíseach, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	2,797	2,795
A.3	Pinsin ex gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhíseach, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	67	73
A.5	Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	4,716	4,732
A.9	Dlíteanais phinsin iarchomhlachtaí seirbhíse poiblí atá iníoctha faoi reacht	3	3
		19,974	18,617

6 Ilghnéitheach

6.1 Lacáistiú Pinsean

Forálann Acht na bPinsean (Laghdú), 1965 go ndéantar pinsin na státseirbhíseach atá coinnithe nó athfhostaithe tar éis na gnáthaoise scoir a laghdú de réir mar is gá lena chinntiú nach sáraíonn a bpá iomlán sa tréimhse coinnithe nó athfhostaithe an luach saothair a gheobhaidís dá bhfanadh siad sna poist a bhí acu ar an lá deiridh dá gcuid seirbhíse iníofa. Forálann an tAcht freisin go bhféadfaí laghduithe dá leithéid a tharscaoileadh de rogha an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Le haghaidh áisiúlachta riaracháin, is ionann gnáthchleachtas i gcás socruithe gearrthéarmacha agus, seachas an pinsean a chur ar ceal, leibhéal na táille a shocrú ag leibhéal áirithe d'fhonn a chinntiú nach sáraíonn an íocaíocht táille agus phinsin i dteannta a chéile an tuarastal a bheadh faighte ag an oifigeach dá mbeadh sé/sí fós i bhfostaíocht.